

„Primorec“ izhaja vsakih štirinajst dni kot priloga „Soči“ brezplačno; drugače stano po pošti ali na dom pošiljan za celo leto 80 kr.; za tuje države več poštni stroški. „Soča“ z „Gosp Listom“ in „Primorcem“ stano na leto 4 gld. 40 kr. — Uredništvo in upravnništvo je v Tržni ulici (Mercato) 12. II.

Primorec

Domači oglasi sprejemajo se le iz narodnih krogov. Plačujejo se: za šestorostopno peti-vrsto enkrat 5 kr., dvakrat 9 kr., trikrat 12 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej. Posamično številko se prodajajo po 2 kr. Rokopisi se ne vračajo.

Delegaciji

To besedo rabimo navadno v dvojini, ker imamo eno delegacijo za našo državno polovico in eno za ogersko-hrvaško polovico. Na kratko se navadno piše „avstrijska delegacija“ in „ogerska delegacija.“ — Kaj je to? Vemo, da marsikakemu naših čitateljev ni prav jasno, kaj ste delegaciji in kako nalogo imate. Zató par besedic v pojasnilo.

Ko smo v Avstriji dobili ustavo, po kateri presvetli cesar deli postavodajalno oblast s svojimi narodi, ustanovile ste se v ta namen dve zbornici; ena se imenuje „poslanska zbornica“, druga je „gospodarska zbornica“. V prvo volijo državljanji 353 zastopnikov; v drugo pa presv. cesar imenuje po svoji volji poljubno število dosmrtnih članov. Obé zbornici skupaj imenujemo državni zbor. Enaki zbornici imajo v drugi državni polovici; ena je poslanska, druga pa magnatska.

Zakone, katere skleneta obé zbornici, pregleda presvetli cesar. Ako jih potrdi, postanejo veljavni za celo državno polovico.

Toda ti zakoni se morejo nanašati le na notranje zadeve vsake državne polovice, n. pr. na šolstvo, poljedelstvo, pravosodstvo, trgovino, deželno brambo, politiško upravo, itd. v vseh deželah, ki so zastopane v istem državnem zboru (na Dunaju ali v Budimpešti).

Toda obé državni polovici nista popolnoma ločene druga od druge, marveč imata tudi marsikake skupne zadeve, skupne koristi in posle. — Take skupne zadeve se ne morejo obravnavati in oskrbovati v državnih zborih; zató sta se ustanovile — delegaciji, ki imata nalogo, oskrbovati take zakonodajalne posle, ki so skupni obema državnima polovicama, in to so: vojska in mornarica, zunanja državna politika, to je: kakó naj se celokupna država véde nasproti svojim sosedam in tujim državam sploh, in v novejšem času se v delegacijah nekako posilno razpravljajo tudi bosensko-hercegovske zadeve.

Take posle opravljate delegaciji. V vsakej je po 60 delegatov, ki se volijo iz obeh zbornic; delegaciji zborujete samostojno druga od druge in se shajate izmenjevalno na Dunaju in v Budimpešti.

Pretekli štiri tedne zborovale sta delegaciji na Dunaju. O tem zborovanju se silno veliko piše in govori po svetu, ker napravila sta se dva velika pogrška. Prvi je ta, da večina letos prvič ni hotela voliti v odseke sedanjih zastopnikov češkega naroda, ki ni bil zastopan pri znamenitih razpravah, ko se je razgovarjalo o krvnem in denarnem davku, ki se nalaga pač tudi narodu češkemu.

Drugi pogršek bil je ta, da predsednik knez Windischgrätz niti pri splošnih razpravah ni pustil Mladočehom svobodne besede, marveč pretrgoval jih je ali odvezal jim je besedo vselej, kekar so govorili o rečeh, ki so knezu W. neljube vsled

njegove strankarske notranje politike.

Na Češkem je vsled tega zavlada velikanska razburjenost, ker narod je ves razkačen zaradi takega preziranja in ravnanja. Viharni shodi, pri katerih se strahovito napada sedanj način vladanja v Avstriji, premnogi izgredi in krvavi poboji med narodom in vojaštvom, napolnjevat morajo z žalostjo in strahom vsakega avstrijskega rodoljuba. Kdor seje veter, žel bo vihar.

Obe delegaciji ste seveda odobrile trozvezo Avstrije z Nemčijo in Italijo, dovolile ste potrebne milijone za vojsko in mornarico in v ponedeljek ste bile zaključene. Goriško je zastopal deželni glavar prevzvišeni g. Franc grof Coronini. Od Slovencev bil je tam edini g. Pfeifer, državni poslanec klanjski.

Razgled po svetu

Avstrijske novice. — (Splošna volilna pravica) postala je ena glavnih zahtev tudi delavskega stanu v Avstriji. Po velikih mestih in v krajih, kjer so tovarne, je na tisoče in tisoče delavcev, ki so začeli prirejati shode, na katerih zahtevajo splošno volilno pravico, to je, da bo smel voliti vsak državljan, ki je star 24 let, če tudi ne plačuje davkov. — Vladi niso po volji te zahteve; zató na vso moč ovira take shode, pošilja redarje in vojake nad delavce, ki se pa ustavljajo, da nastajajo krvavi boji med njimi. V Pragi bil je v nedeljo prvi boj med vojaki, redarji in delavci; veliko je ranjenih na obeh straneh; veliko delavcev je zaprtih. Tudi pri Beli gori poleg Brna je bil napovedan delavski shod; na prostoru, kjer se je imel vršiti, vihrala je zastava z napisom: „Živela splošna volilna pravica!“ Toda pridrvila je škadrona vojakov in skušala razzpršiti delavce, ki so se ustavljali in s kamenjem napadali redarje in stražnike. Ranjenih je prav veliko na obeh straneh. Resni časi!

Rusi o Avstriji. — Avstrijski minister za zunanje posle dejal je v proračunskem odseku obeh delegacij, da razmerje med Avstrijo in Rusijo postaja čedalje boljše in da se je nedejati popolnega sporazumljenja. Nemce, Madjarje in druge slovonožrce je jako poparila ta izjava, ker oni ne marajo prijaznosti s slovansko Rusijo. — Pa tudi na Ruskem ni našla Kalnokyjeva izjava kdo vé kakó lahkovernih ušes. „Novosti“, znameniti ruski dnevnik, so dejale, da je mej avstrijsko zunanjo politiko, kakor jo je grof Kalnoky označil v delegaciji, in mej notranjo politiko avstrijsko nepremostno nasprotstvo. Z ozirom na sedanj evropski položaj bi bilo zadostovalo, da je minister izrazil samo nadejo, da se ohrani mir, kakor to želi ves svet. On pa tega ni storil, nego se izrazil tako kategorično, da je Rusijo spravil celo nekako v zadrego. V letošnjem zasedanju ogerske delegacije primerila se je tudi neprijetna epizoda in to zaradi „politike“ hrvaškega škofa Strossmayerja.

Dasi so Hrvati verni podaniki avstrijskega cesarja, jih Madjari vender tlačijo, samo zato, ker so Slovani. Na Ogorskem se dolže Hrvati, da so panslavisti, kakor se to v Avstriji očita Čehom in Slovincem. Škof Strossmayer je odličan rodoljub, a ker čustvuje z Rusijo, moral je že mnogokaj pretrpeti. Sedaj ga napadajo zaradi pisma, katero je poslal o jubileju „Slavjanskega blagotvornega občestva“ v Peterburg. Avstrijski listi, toliko da mu ne očitajo veleizdaje, ga stavljajo v jedno vrsto z Vašatim. Država, v kateri se celi narodi zmatrajo sumljivimi in nezanesljivimi, kjer vedno stikajo za prijatelji Rusije, ne more kar na kratko zgol radi izjave kakega ministra postati zaveznica Rusije. Avstrijska zunanja politika, ako bi bila res taka, kakor jo je slikal Kalnoky, bi bila v diametralnem nasprotstvu z avstrijsko notranjo politiko. Ako je avstro-ogerski vladi res na tem, da se sedanje dobro razmerje mej Avstrijo in Rusijo promeni v izvrstno, tako je to samo od nje odvisno, ker o miroljubnosti Rusije ni dvoma. Na Dunaji vedó jako dobro, kaj bi jim bilo v dosego tega krasnega smotra storiti. Počakajmo, ali bodo Kalnokyjevim besedam sledila tudi primerna dejanja.

Češko uprašanje. — Ugleden nemški list „Frankfurter Zeitung“ piše: „Češko uprašanje je mejnarodno uprašanje, kakor je to grof Kalnoky sam priznal. Za zunanji položaj habsburške sarnarhije ne more biti brez pomena, če se češki narod siloma ob steno pritiska, če se po okorni upravi tira v opozicijo proti sistemu, in če se vse moči države trosijo na boj zoper jeden narod in njega neutajive pravice. Minister unanjih rečij je bil primoran pripoznati, da uplivajo notranje razmere tudi na unanjo politiko, da je od notranjega miru zavisen tudi zunanji mir. — S tem je dognano, da je češki narod činitelj, katerega ni smeti zanemarjati, sicer bi se to na interesih cele države bridko maščevalo. Prav res je, da bi mogla Avstrija za Slovane dosti več storiti, kakor stori: mogla bi jih federalistično razvrstiti in jim dati neko politično samoupravo, a Slovani bi morali dati garancije za to, da ne bodo delovali na razpad države.“ — Glede na slednje naj omenimo, da so posamni deli Nemcev, Italijanov in Madjarov že večkrat delovali na razpad Avstrije, da pa Slovanom ne more tega nihče očitati.

Hrvaško. — (Dr. Ante Starčević), ki je 13. t. m. obhajal svoj 70-ti imendan, prejel je o tej priliki na stotine brzojavnih pozdravov in častitk iz vse Hrvaške. Častilcem pridružujemo se tudi mi s presrčnim vsklikom: Mnogaja ljeta!

— (Biskup Strossmayer) prišel je v ponedeljek nenadoma v Zagreb ter izstopil pri kanoniku Račkem; vseučilišniki priredili so mu sijajno ovacijo; pozneje so se mu poklonili razni narodni zastopniki in drugi nezayisni odličnjaki. — Biskup je

odpotoval v krapinske toplice; od tamkaj pojde v Rogatec, kjer se po mnogih letih najbrže snide s Starčevićem. Strossmajer je v 80 letu in je še prav krepak na duhu in telesu. Bog ga ohrani!

— (O tiskovnih odnošajih) na Hrvaškem dohajajo strahovita poročila. V zadnji „Soči“ smo poročali, kakó ostro je bil obsojen urednik „Hrvatske“ pred sodnijskim pristavom Akurti-jem, dasi je izjavil in hotel dokazati, da toženi članek je sam spisal, v sled česar bi moral priti pred poroto. — Enaka se je pripetila v ponedeljek uredniku „Obzora“ g. prof. Jos. Pasariću. Pomislite! Ob 8. zjutraj je dobil povabilo, naj pride ob 9. (torej za 1 uro) pred znanega Akurti-ja, ker ga državni pravdnik toži zaradi nekega članka. Urednik je šel k sodišču im izjavil, da toženi članek je sam spisal; toda brez uspeha: Akurti je priznal sebi pravico, da sme Pasarića soditi, in ne porotnikom. Obsodil ga je na tri tedne zapora, „Obzor“ pa na 1000 gld. izgube pri varščini. — Strašno! Da taki odnošaji ne morejo imeti dobrih posledic, je jasno. Še nobeno nasilstvo ni rodilo dobrega sadu! — Take razmere vladajo pod banom Khuenom Hédervaryjem!

— („Matica Hrvatska“) prepeljala je učeraj teden smrtne ostanke svojega ustanovitelja grofa Janka Draškovića v Zagreb. Doslej je počival v slovenski zemlji v Radgoni. Slavnosti, ki so se vršile o tej priliki, bile so velikanske; udeležili so se jih tudi mnogi Slovenci kot zastopniki raznih društev. Slava spominu velikega Hrvata Janka grofa Draškovića!

Goriške novice

Osebnosti. — Č. g. T. Guggenberger pojde iz Ročinja za provizorja na Srednje, ki so že nad dva meseca, od kar jih je zapustil preč. g. novi vogerski župnik Ant. Berlot, brez dušnega pastirja

Gosp. Leopold Budau, naš rojak iz Št. Andreža, zadnji čas c. kr. višjega deželnega sodišča svetovalec v Trstu, imenovan je bil dvornim svetovalcem in pride k najvišjemu sodišču na Dunaj. Častitamo!

Drugi naš rojak g. Filip Abram, dvorni svetnik v pravosodnem ministerstvu, postal je vitez Leopoldovega reda, za kar je v posebni avdijenci zahvalil presvetlega cesarja. Častitamo!

Č. g. J. Bizjak imenovan je administratorjem v Romansu.

Gosp. Emil Spira, praktikant pri goriškem okrožnem sodišču, bil je imenovan c. kr. avskultantom.

Umrli je v Gorici c. kr. okrajni zdravnik dr. Matej Babarovich, ki je dobro znan tudi prebivalcem tolimskega okraja, ker je tamkaj služboval več let; v Gorici je služboval kakih 8 let. Bolehal je že veliko let na prsni bolezen, kateri se je pa z uspehom upiral. V nedeljo večer zgrabila ga je neka srčna bolezen, ki ga je silno mučila celo noč; v kljub vsem mogočim naporom njegovih tovarišev umrl je v ponedeljek jutro v starosti 50 let. Sijajen pogreb vršil se je v torek ob 6½ zvečer. N. v m. p.!

Tamburaški zbor, ki se je ustanovil iz srede „Goriškega Sokola“, uri se prav pridno po dvakrat na teden; tamburice došle so od znane narodne tvrde iz Zagreba. Poučuje g. M. Koršič, v glasbi vsestransko podkovan mož, takó da je mladi tamburaški zbor v prav dobrih rokah. — Prve težave so že premagane; tudi s teorijo glasbe so nekateri novinci že pri koncu. V teku poljetja bo mogel zbor že častno nastopiti. Mladi tamburaški zbor šteje 14 udov, je

torej precej močan. — Ta zbor lahko veliko pripomore k živahnosti društvenega življenja v Gorici, ki itak veliko preveč hira; s tem bo delal čast sebi in vsem Slovencem v lepej naši Gorici.

Svilodni trg (za „galeto“) v Gorici začel je 19. t. m. na Starem trgu, kjer so javne tehtnice vsak čas na razpolago občinstvu. Koliko se plača za tehtanje blaga, razvidno je iz uradne tabele, ki se nahaja pri vsaki tehtnici. Za prostor od blaga od 10 do 50 kilov plača se 10 kr.; čez 50 kilov pa 25 kr. Mešetarja ni dovoljena; tudi na ulicah se ne smejo ustavljati taki svilorejci, ki nesejo ali peljejo svilode na prodaj. Ko se blago tehta, smeta biti poleg le prodajalec in kupec; osebe, ki imá v rokah javno tehtnico, ne sme zahtevati posebne nagrade. — Toliko na znanje in ravnjanje tistim, ki nameravajo prinašati svilode na goriški trg.

Kupčija je prav slaba. V ponedeljek došlo je 1022 kilov svilodov na trg; prodajali so so od gld. 1.50 do 2.03. Torej revščina!

Vesela novica za Gorico. — „Rinnovamento“ je izvedel iz gotovega vira, da Njena cesarska Visokost nadvojvodinja udova Štefanija namerava kupiti blizu goriškega kolodvora neko vilo, kjer bi vsako zimo stanovala po par mesecev. — Naj bi se ta novica uresničila. Slovenci z odprtimi srci sprejmemo v svojo sredo ljubeznivo, simpatično, a nesrečno visoko gospo.

Poštni pečat v Gorici. — „Corriere“ se pritožuje, da na goriški pošti že nekaj časa rabijo pečat samó z nemškim napisom „Görz“, in zahteva, naj se začne zopet rabiti pečat nemško-italijanski, kakor se rabi n. pr. v Ljubljani nemško-slovenski. — Tudi mi menimo, da je krivično, ako se rabi v Gorici samó nemški poštni pečat; toda tudi nemško-italijanski pečat je krivičen, ker več praktične vrednosti imá nemško-slovenski pečat. Ali ni tretjina mestnega prebivalstva slovenska? Ali pod goriško pošto ne spada več tisoč Slovencev v okolici? Ali goriški poštni urad nima opravila s celo deželo, ki je pa po večini slovenska? Zató naj se priredi pečat v vseh treh jeziki, ako nemški del tudi mora biti!

Uradne ure pri naših sodiščih v Gorici so za prebivalce v bolj oddaljenih krajih jako neugodno določene. Mislimo namreč na uradne ure popoldne. Prigodi se, da naši ljudje, čisto prav daleč od Gorice, ne opravijo svojega posla predpoldne; čakati morajo zategadel popoldanskih ur. Kdaj pridejo potem domov? Vrhu tega so prisiljeni več denarja potrositi v Gorici. — Takih pritožb došlo nam je več že od raznih strani. Zató prosimo merodajne kroge, da bi presesali uprašnje, ali bi ne kazalo, da bi uradne ure določili takó, kakor so v Trstu? Ljudje bi lahko opravili svoje posle, ne da bi bilo uradovanje pretrgano, in potem bi odšli domov.

Še je pravice na svetu. — Danes 14 dni objavila je „Soča“ obširno poročilo o tiskovni obravnavi proti „Corrieru“, ki se je vršila na tožbo sl. c. kr. državnega pravdnikstva pri mestno odrejenem okrajnem sodišču v Gorici, ker uredništvo ni hotelo sprejeti popravka treh ravnateljjev naših srednjih šol v zadevi silovitega in lažnjivega „Corrierovega“ napada na slovenske profesorje. Povedali smo, da sodnijski pristav Covacic (Kovačič), rodóm iz znane narodne rodbine pri Sv. Luciji, je „Corriera“ oprostil, a da državni pravdnik je napovedal utok.

Prizivna obravnava vršila se je v torek. Predsedoval je svetov. Flegar, sodniki pa so bili gg. Crusiz, Schmarda in Dell’Ara;

zapisoval je avskultant g. Fabijan; tožbo je zagovarjal državni pravdnik Canevari, obtoženca pa znani žid. Obravnava vršila se je v tistem redu, kakor v prvi inštanci. Državni pravdnik govoril je v vsakem pogledu izbornó, dovršeno. Po njegovem prepričevalnem in v vseh točkah dovršeno utemeljenem govoru bilo je jasno, da sodišče ne more drugače nego obsoditi zatoženca. Njegov govor potrl je, kakor se je videlo, celó žida Grazidia, ki je jako malodušno zagovarjal svojo slabo stvar, kateri vsa njegova zgovornost in lokavost ni mogla pomagati. — V govoru in izrazih je bil previdnejši in zmernejši od govora v prvi inštanci. Edino spočetka se je nekoliko zrepčil nad državnega pravdnika, ki je izrekel o „Corrieru“ nekaj prav ostrih sodb, katere pa mora podpisati celó vsak pošten Italijan.

Sodišče je ugodilo utoku državnega pravdnika, razveljavilo prvo razsodbo sodnika Covacic-a in obsodilo urednika na 25 gld. kazni, na tožne stroške in da mora v prvi številki objaviti popravek. — „Corriere“ je potem takoj popoldne objavil rečeni popravek.

Takó se je bilo treba puliti s pošteenjakoviči v tiskarni Paternollijevi, v drogeriji Seppenhofnerjevi nasproti škofjske kapele in z znanimi židi, da se je vsaj deloma dalo zadoščenje krvavo in nesramno žaljenim slovenskim profesorjem. Kaj bi se bilo zgodilo z nami, ako bi bili mi objavili „Corrierove“ napade „mutatis mutandis“ o laških ali nemških profesorjih? Gotovo bi nas postavili pred laške porotnike; in bili bi brez usmiljenja obsojeni. Evo razloček med nami in „Corrierom“!

Iz Gorice v Trst in nazaj prišli so v nedeljo na dvokolesih gg. Bresnik v 4.50, dr. Kimmerle v 5.16, Pallich v 5.55. in Kuglmayr v 6.20 urah, z opočitkom v Trstu 10 minut. Hitra voznja!

Tombola. — Na praznik sv. Petra in Pavla bo v Gorici običajna tombola v korist laškimi zavodom. Toda večino listkov kupujejo naši Slovenci, laška gospóda se pa smeje in gleda, kakó „ščavi“ trosijo denar v laške svrhe. Pri tem pa nimajo toliko obzira, da bi vsaj po slovensko klicali številke. Torej.....!!

Na goriškem kolodvoru dobimo nov poštni urad; erar je plačal že 10.000 gld. za zgradbo primerne poslopja na levi strani kolodvora. Zopet lep napredek!

Terno dobil je nekdo na loteriji v Lincu s številkami 21, 30 in 9 in sicer nad 600 gld. Stavil je v loterijski nabiralnici g. Iv. Gaidesa dné 27. maja (ne aprila, kakor je poročala zadnja „Soča“), a doslej se ni še oglasil za denar.

Vipavska železnica. — Početkom prihodnjega tedna bo komisija izvedencev preiskovala načrte za novo krajevno železnico iz Gorice v Ajdovščino. Opozorjamo občine in posamičnike v Vipavski dolini, ki imajo kakoršne koli pomisleke o načrtih ali pa kake posebne želje, naj se oglasé pri deželnem odboru ter utemeljijo svoje nazore ali prošnje.

Furlanska železnica. — „Triester Zeitung“ dejala je te dni, da železnica, ki se gradi od Tržiča (ali Ronk) do Červinjana, ostane za vselej le krajevna in da ni upati, da bi se podaljšala in zvezala z železnicami v Italiji (pri San Giorgio di Nogaro), kakor se navadno govori in sanja o takózvani „direttissimi“. — Ta izjava je pomenljiva, ker lahko si mislimo, da ni nastala kar v uredništvu imenovanega lista, marveč da je došla iz merodajnih krogov, ki dobro vedó, kaj hočejo.

Po tej izjavi je razvidno, da ta železnica ostane v prvi vrsti namenjena le vojaškim načrtom in potrebam. Da bi se pa naši Furlani in tržaški irredentovci še bolje zvezali s svojimi ljubljenimi bratci na oni strani črno-rmenih mejnih kolov, tega najbrže tudi na merodajnih mestih na marajo.

„Z jedjo raste tek!“ — ali: „Mangian-do vien appetito“, pravi italijanska poslo- vica. Znano je, da v pravdi proti šestim Podgorcem je vredni sinko „Corrierove“ urednice dr. Graziadio iznašel „dogovorjeni napad“, vsled česar so zatoženci bili po- stavljeni pred porotnike in hudo obsojeni.

To našim „Corrierovcem“ še ne za- došča. Židovski mazač od torka pripove- duje namreč, da v nedeljo po noči je v Podgori tolpa slovenskih (?) rogoviležev s kamenjem navalila na stanovanja tamošnjih italijanskih naseljencev. Na to dostavlja židovski nesramnež, da ta naval je bil že nekaj dni prej dogovorjen.

„Corriere“ bi rad doživel novo izdajo žalostne zadeve šestih Podgorcev! Dr. Graziadio bi najbrže zopet rad služil in zagovarjal kakega zasebnega tožnika; pred- lagal bi kazni vsled „dogovorjenega na- pada“ v zmyslu „Corrierove“ pisarije, vsled česar bi bili Podgorci ostro obsojeni, on pa bi izposloval nekaj tisočakov morebiti celo za kak razbiti nos, ki je predaleč proč od svojega gospodarja zadel ob neprodirno tvarino.

Iz Ločnika nam poročajo, da „Legovci“ so pri občinski volitvi sprejeli v svojo listo tudi g. Ivana Vidoz-a, c. kr. poštarja, dasi je ta ustno in pismeno ugovarjal, ker ne mara nikake zveze z njimi. Čast g. Vidozu!

V Divači bo 2. julija sijajno razsvit- ljena tamošnja krasna podzemljaska jama, ki se imenuje „Cesarjevič Rudolfova vile- nica“. Ta dan pridejo tjekaj Slovenci od vseh krajev; razna društva priredé skupne izlete. Ta dan bo torej v Divači velik na- roden praznik.

Notar v Sežani. — Pravosodni minister preložil je sežanskega notarja dr. Zencovich-a (Cenkoviča) v Trst. — Ž njim je izpraznjeno v slovenskem delu dežele že drugo notarsko mesto, ki je v zvezi z jako lepimi dohodki. Želeti bi bilo, da bi se Slovenci oglasili za te dve mesti (Sežana in Tolmin) v obilnem številu. Ker ni na razpolago veliko notarjev, prosili naj bi tudi mlajši sodnijski uradniki, ker treba je, da Slovenec pride na razpisani mesti. Razlogov pač ni treba navajati!

V Devinu bo v jutri 24. t. m. staro- davni konjski trg sv. Ivana. Iz zgodovine vemo, da pri Devinu so že v starodavnih časih imeli konjske trge.

Na Nabrežini dobé lekarno. O tej za- devi pisali smo že pred par meseci. Deželni zdravstveni svet imel je danes teden sejo in sklenil, da treba ugoditi prošnji slavnega županstva nabrežinskega, ker na Nabre- žini in v obližju je jako razvita klesarska obrt, ki živi veliko delavcev, lekarne pa ni nobeno celo do Sežane. — Pred dvema me- seci smo torej že z gotovostjo napovedali, da Nabrežincem se želja izpolni.

Na Vogerskem bodo letos obhajali 400-letnico ustanovljenja tamošnje župnije. Prve dni tega meseca je namreč preteklo že 400 let, od kar je na Vogerskem žup- nija ali fara.

V Kanalu se je obesil neki Jakob Pod- bršček, 27 let star; zapustil je udovo in majhne otročiče. Uzrok žalostnemu koncu ni znan.

Okrajni zdravnik v Tolminu. — Tol- minskega c. kr. okrajni zdravnik v Tolminu dr. Braun se je „odpovedal“ svoji službi. Doživel smo s tem dogodek, ki je gotovo

jako redek, ker ni takó kmalu najti okraj- nega zdravnika, ki se „odpové“ svoji dobri službi.

Razpisano je to mesto do konca t. m. Ali se dobi kak Slovenec, ki bo prosil za to službo? Prav bi bilo! Tolminski okraj potrebuje zdravnika — Slovenca!

Z Idrije pri Bači se je nekdo oglasil proti našem dopisniku iz istega kraja, ki je priporočal, naj bi se ustanovila tamkaj redna šola. Nasprotni dopisnik meni, da za redno šolo na Idriji ni še velike sile, ker še večji kraji, kakor so Dol. Trebuša, Po- nikve, Podbrdo, Bukovo, itd. že več let brezuspešno čakajo na njo. — Mi ne poznamo poblize teh odnošajev, zato kot ne- pristranski motrilci vseh deželnih dogodkov beležimo tudi nasprotno mnenje.

Šebrelje spadale so doslej pod poštni in brzojavni urad v Cerknem. Od kar je pa ustanovljena pošta v Dol. Trebuši, pri- klopati so jih hoteli tjekaj. Poročajo nam, da Šebreljci ne marajo za novi poštni urad in da hočejo ostati pri starem.

Iz Cerkna nam poročajo, da tamošnja posojilnica in hranilnica je začela že poslo- vati. Pred 14 dnevi odposlali so nam ob- širnejši dopis, katerega pa nismo prejeli. Čudno, da od Cerkna do Gorice se je izgubilo že več pisem na naše uredništvo!!!

V Bolen je razpisana služba sodnijskega sluga z letno plačo 250 gl. Prošnje do 2. avg. na c. kr. okrožno sodišče v Gorici.

Brzovjav. — Danes teden se je otvo- rila brzovjavna postaja na Srpenici, kar smo poročali le v „Sočini“ izdaji za deželo, ker nam je poročilo došlo še le popoldne. — Čujemo, da tudi Solkanci dobé brzovjavno postajo. Takó se prav lepó popolnjujejo brzovjavne in poštnje postaje v deželi. Hvala možem, ki se za to trudijo.

Nalezljive bolezni. — Z Vipavskega nam pišejo:

„Sliši se, da imajo otroci marsikje po Vipavski dolini škardatino, nekateri združe- no z davico.

C. k. okrajno glavarstvo bi ljudstvu jako ustreglo, ako bi po svojem zdravstvenem oddelku objavilo potrebne zdravniške navode. Bolezen mu ne morebiti neznan, ker je v Gorici še bolj razširjena nego na deželi.

Če se ne zamerimo, prosimo!

Od meje beneške. — Zadnji dopis sem končal z besedami „kdo je kriv“, ta bi moral občini povrniti znesek 1730 gl., katere je č. g. vikar iz Mirnika lani na občinskih dohodkih zarubil. Kdo da je kriv, govorilo se je že pod prejšnjim žu- panom r. Skubinom, ki je zapoznal „laško“ pomoto in jo objavil; ta govorica se je lani vsled rubeži ponovila ter glasila po celi dolenjski županiji. Kljub tem govoricam ni sedanjí župan B. vložil tožbe proti „krivim“, da bi iztirjal povračilo za po- škodovano občino, ampak je le povišal ob- činske naklade z izgovorom, da „se je moglo vnovič sestaviti prevdarek za l. 1893., ker ni bilo zadostno prevdarjeno v poravnavo — bolniškega dolga.“

Proti novemu prevdanku se je bila vložila pritožba; ta ni bila ugodno re- šena, in novi prevdarek je potrjen. V tej rešitvi stoji pa tudi važna določba: „Glede na ta, da, če je c. kr. okr. glavar- stvo zarubilo občinske doklade v poravna- vo občinskega dolga na zaostali kongruí, je županova dolžnost, da dotični znesek potirja od tistih, ka- teri so obvezani k skladanju iste kongrué.“ — Tako je določil dež. odbor. dne 22/3, 1893. Izvrševanje dolžno-

sti donáša več časti, nego tožba zaradi žaljenja iste.

Južna železnica je uvedla od Proseka do Kormina nemško-laške pečate in še le od Sežane dalje nemško-slovenske. Ali je pravično?

Kmetijski shod v Tolminu. — Načelnik oddelka c. kr. kmetijskega društva za tol- minskega okraj, gosp. Ignacij Kovačič, je bil sklical v nedeljo dné 11. t. m. shod kmetovalcev v Tolminu, da bi se posveto- vali o raznih kmetijskih zadevah. Zbrala se je bila znamenita množica veljavnih mož v občinski dvoranci in razpravljala resno in dostojno razne načelnikove predloge. Krasen uspeh tega zborovanja pa je ta, da se je sklenilo ustanoviti za celo tolminsko stran s a d j a r s k o d r u š t v o in da se je v ta namen izvolil osnovalni odbor, kateri bo imel sestaviti pravila in skrbeti, da jim za- dobi čim prej višjo potrdbo.

Dalje je obveljala resolucija, da bi vse davčne občine in vse mlekarke in sirarske zadruge na Tolminskem pristopile kot člani c. kr. kmetijskemu društvu goriškemu v namen, da bo gorska stran dežele dostoj- no in trajno zastopana v društvu, katero na jako izdaten način skrbi za njene gmotne koristi.

Slednjič se je govorilo tudi o potoval- nem praktičnem učitelju, kateri bi pospeša- val napredek v mlekarstvu in sirarstvu na Tolminskem, in pa o poskušnjah z obdelova- njem hmelja v takih legah, katere se za to najboljše sposobujejo; v tem oziru so se ra- dostno na znanje vzeli dotični sklepi c. kr. kmetijskega društva, katero je že podalo prošnjo v dosego primernih državnih podper za potovalnega učitelja in za poskušnje s hmeljarstvom. Obširneje poročilo o tolmin- skem shodu priobči prihodnjič „Gospo- darski List“.

Tržne cene. — Kavi cena polagoma pada. Prodaja se: santos 150, 152, 154; sandomingo in java 164, portoriko 180, cejlon 185, moka 188. — Sladkor 42 in 42¹/₂. Pe- trilij 18. Slanina 60 do 64. Maslo surovo 68 do 75, kuhano 85. — Moka I. 14.90, II. 14.40, III. 13.40, IV. 12.70, V. 12.10, VI. 10.10 — Otrobi drobne 4.80, debele 5.20, žitna zmes 5.20.

„Primorec“ sklepa danes prvo polovi- co svojega življenja. Vedno rastoče število naročnikov daje nam upanje, da nam bo kmalu mogoče za dosedanje ceno povečati obseg. Ako se to zgodi, mogli bomo prina- šati tudi kratke povestice, poučne članke, spise o narodnem gospodarstvu, itd. Da se to čim prej zgodi, vabimo vse dosedanje naročnike, naj bi skušali list širiti med svojimi znanci in prijatelji; vsakdo naj sku- ša pridobiti vsaj še po enega naročnika. Do konca leta stane list le

kr. 40 kr.

Priporočati pa je, da se po več na- ročnikov združi takó, da prejemale list pod enim samim zavitkom in naslovom. Za vsa- kih 5 skupaj naročenih iztisov dajemo en iztis brezplačno. — Svoje prijatelje prosimo, naj nam naznanjajo vse novice iz svojega obližja. Poštnino in druge stroške prav radi povrnemo.

S spoštovanjem
uredništvo in upravništvo.

Ostala Slovenija

Trst in Istra. — (Namestnik vitez Rinaldini) šel ie 11 t. m. na Dunaj, da poroča o uspehih letošnjih volitev; presv. cesar ga je sprejel v avdienci v ponedeljek 19. t. m. — „Mattino“ od 14 t. m. je po- ročal, da vitez Rinaldini odstopi in da na

njegovo mesto pride kak general. V številki od pretekle srede vzdržuje svoje poročilo, dostavlja pa, da takó hmalu se ta prememba ne bo mogla izvršiti, ker ni takó lahko najti primerne naslednika.

(Politično društvo „Edinost“) imelo je v nedeljo občni zbor, katerega se je udeležilo kakih 80 članov. Došlo je tudi več poslancev iz Istre in Trsta.

Predsednik Mandić pozdravi došle člane, pozdravi navzoče gg. poslance, govori o važnosti društva in naprosi tajnika g. M. Cotiča, da poroča o društvenem delovanju. Njegovo obširno poročilo priobčila sta doslovno „Narod“ in „Edinost“. Potem je državni poslanec prof. Spinčić poročal v dve uri trajajočem govorn o svojem in dr. Laginje delovanju v deželnem in državnem zboru. Poročilo objavita v celoti gori imenovana lista. Po nekaterih pojasnilih posl. Spinčića in Laginje volijo se v novi odbor večinoma stari odborniki, na kar se zbor sklenu.

— (Veliki koncert) v korist družbe sv. C. in M. v Trstu, ki se je vršil v nedeljo, bil je nad vsa pričakovanja sijajen. Udeležba bila je ogromna; petje in tamburanje izborna. Nad vse pa sta očarala občinstvo operni pevec g. Tertnik in operna pevkica gospa Čechová, ki sta izzvala viharo pohvalo, katera se je ponavljala toliko časa, da sta dodala še novih kosov izven vspreveda. Gospodu Tertniku bil je poklonjem lorvorov venec, gospej Čechović pa krasen šopek. Burka „Pri tiči“ igrala se je prav dobro. Po koncertu vršila se je v čitalnici prijateljska zabava na čast g. Tertniku.

— (Zanimiva odpoved). Vodja takozvanih „konservativcev“ pl. Burgstaller, ki je bil nekako namenjen za župana, se je odpovedal. Zakaj? ugiba se splošno. Mi pa vemo! Evo:

Plem. Burgstaller je bil izvoljen z enim samim glasom večine. Ali čujte: ta glas je nosil hudomušno opazko „vis di...“ Pri verifikaciji niso vedeli, kaj naj storijo, ali naj ta glas potrdé ali ne. Ako ga ne potrdé, pl. Burgstaller izgubi mandat; ako ga pa potrdé, pl. B. sprejme malo laskavi naslov „vis di...“ Grozna smola! Ni kazalo drugače nego odpovedati se!

— (Banka „Slavija“) povišala je kredit za Istro od 200.000 na en milijon. S tem denarjem se istrski Slovani popolnoma rešijo iz lahonskih rok.

Koroško. — (V št. Lenartu) pri sedmih studenih umrl je rodoljubni župnik preč. g. Stöckl, pravi oče svojim ovčicam. Naj v miru počiva.

— (V Ziljski Bistrici) naznanjeno je bilo za dan 14. maja javno predavanje dr. Kramarja o živinoreji in kmetijstvu. Dr. Kramar je res došel tje kaj, a nemškutarski načelnik kmetijske podružnice naznanil mu je napačen kraj, kjer naj bi imel predavati; ker pa tamkaj ni bilo nič poslušalcev, je predavanje izostalo. Med tem so pa slovenski kmetje na drugem kraju zaman pričakovali dr. K. Takó daleč sega nemškutarska strast in predrznost na Koroškem.

— (Koroški Slovenci) se pripravljajo, da na predvečer sv. Cirila in Metoda 4. julija zažgó po celi deželi veliko kresov po gorah in gričih. In pri nas?!

— (Nalezljive bolezní) med otroci nastopile so tudi v Celovcu v toliki meri, da so morali šole zapreti.

— (Nova hiša) „Družbe sv. Mohorja“ v Celovci, ki bo v slavo ni čast vsemu slovenskemu narodu, je že pokrita. Delavci so pri tej priliki razobesili, kakor je sploh navada, cesarske in narodne zastave, katere so pa celovški pobalini po noči sneli in odnesli. Toda delavci so razobesili nove zastave. — Poslopje je dvonadstropno, veli-

ko, in na voglu treh cest, sploh na prav lepem kraju Celovca. Do novembra bo hiša popolnoma dovršena.

Slovenskim časopisom. — Opozarjamo slovenske časopise na sleparsko „Office Sanitas“ v Parizu, ki pošilja časopisom oglase in v zagotovilo plačila, izdaja menjice, a kedarkoli jih treba izplačati, ne more je nihče najti. Takó se je primerilo že „Eco“ in „Soči.“ Parizki slepar je zadnji čas spremenil že večkrat stanovanje, da se je izgubil sled za njim. — Ako je bil kdo bolj sečen in da ga je našel, prosimo obvestila.

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček
Tiska A. M. Obizzi v Gorici

Peter Birsa

gostilničar pri veliki cerkvi
(Corte Caraveggia št. 4)

priporoča sl. občinstvu izborna domača vina, vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; postrežba točna.

Peter Mozetič

mesar

na voglu Stolne in Nunske ulice v Gorici priporoča se svojim rojakom, zagotavlja je kolikor mogoče dobro postrežbo po zmernih cenah.

Jos. Fon

krčmar

pri solkanski mitnici na desni toči izborna domača vina.

Anton Zagorjan

v Zvezdi v Ljubljani (v hiši „Matica Slovenske“) ima prodajalnico šolskih in drugih knjig ter vseh šolskih in pisarniških potrebščin.

Jožef Novič

krojač

v Gosposki ulici št. 13.

Franc Bensa,

v Ozki ulici (Via stretta) št. 8 v Gorici

prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, sploh vsa orodja in priprave

ZA ČEVLJARJE.

Zagotavlja dobro blago po zmernih cenah. Zato se slavnemu občinstvu toplo priporoča za obilen obisk.

Hiša v Tolminu

z lepim vrtom in krasnim razgledom proti Tolminki, pripravna za številnejšo rodbino, (lahko se pa priredite dve stanovanji), v prav dobren stanu, ker je nova, se prodá.

Prodajo se tudi obširna skupna zemljišča v Podselu, ki se pa lahko razdele na več delov.

Natančnejša pojasnila daje uredništvo „Soče“ in g. Anton Devetak, c. kr. poštar v Tolminu.

Jernej Kopač

na Solkanski cesti 9.

izdeluje vsakovrstne vošene sveče, in vseh vrst medeno pecivo

V Gorici prodaja te sveče
Karolina Riesner v Nunski ulici, ki izdeluje in prodaja tudi mrtvaške vence, cvetlice in druge podobnereči.

Ivan Druffa

na Travniku

ima bogato zalogo vsakovrstnega

USNJA

ter raznega orodja in potrebščin

za čevljarje

Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja

krčmar „Alla Colomba“

za veliko vojašnico na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina in ima

DOMAČO KUHINJO
Cene prav zmerne

Anton Obidič

čevljar

v Semeniški ulici št. 4. se priporoča Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Ivan Howanski

čevljar

preselil se je v gledališko ulico št. 15.

Ivan Kavčič

veletržec na Kornu

ima zalogo

STEINFELDSKEGA PIVA.

v sodčkih in steklenicah

ter zita, moke in otrobij.

Staroznano gostilnico

„pri Lizi“

v Kapucinski ulici (Rabatišče) št. 2 ima

zdaj v najemu

Franc Bizjak,

ki toči izborna in naravna vina, ima dobro domačo kuhinjo ter sobe za prenočišča. Cene so zmerne. Tukaj je shajališče Slovencev iz spodnje Vipavske doline.

Anton Fon

v Semeniški ulici

ima prodajalnico vsakovrstnih klobukov in kap ter

gostilnico.

Toči vedno dobra in naravna vina.

Franc Jakil

na sredi Raštelja št. 9 ima

ZALOŽNICO USNJA, katero prodaja na drobno in na debelo.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, prepričane Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina.

I. Cej

gostilničar

v Židovski ulici št. 5 toči naravno briško vino.

A. Howanski

na Travniku št. 22 prodaja koške, pleteničice itl. na drobno in na debelo.

Karol Drašček

pek

Riva Corno št. 4. v Gorici. Podružnica za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Prodajalnica

in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpišane zadruge z omejenim poročtvom v ulici Belvedere št. 3, bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in z dežele.

Anton Koren

trгоvec poleg gostilne „pri zlatem levu“ (al leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Martin Poveraj

civilni in vojaški krojač v Gorici, priporoča svojo veliko zalogo blaga za vsak stan, kakor tudi gotovih oblek. Dlje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovratnike, sablje z vsó opravo, zlate in srebrne zvezde, skratka: vse, kar je potrebno za gospódo vsakega stanu. Obleke po naročilih izdeluje točno in po zmernih cenah.

Ivan Dekleva

veletržec z vinom v Gorici ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna

domača vina

bela in črna istrijsanska

ter

bela dalmatinska.

Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici.

Prodaja na debelo

Ant. Kustrin

v hiši dr. Lšjaka v Gosposki ulici št. 23, ima

prodajalnico

za kavo, sladkor, moko, olje, riž in vsakovrstne jestvire na drobno in na debelo. Zunanja naročila se točno izvršujejo.